

У току су завршни радови на Савском тргу чији је нови симбол споменик Стефану Немањи. Откривање скулптуре заказано је за 27. јануар, а на свечаности неће бити аутор Александар Рукавишников. Корона га је спречила да дође, али не и да пошаље поруку грађанима Србије.

Александар Рукавишников је за РТС говорио о подухвату, али и критикама које су га пратиле.

Споменик који је постављен разликује се од оног који је победио на конкурсима? Стефан Немања сада уместо крста у једној руци држи мач. Због чега је дошло до те промене и мислите ли да је порушена симболика читавог споменика?

Знате, и ја сам себи поставио то питање када ми је руководство из Београда у једном тренутку рекло да у руци Стефана Немање ипак треба да буде мач, а не крст. Ја сам се искрено изненадио. Међутим, када сам радио остале сегменте споменика узео сам у обзир измену и додао нове нијансе, укључујући израз лица. Ја сам скулптор, губим се у формалностима. Када су ми рекли да желе мач, ја сам рекао у реду, слушам.

Аутор сте бројних дела, како у Русији, тако и иностранству - међутим, ово је ваш други гигантски пројекат. Управо су димензије споменика наишле на критике стручне јавности и дела грађана у Србији. Да ли мислите да се споменик у овим димензијама уклапа у урбанистичку слику Београда?

Све димензије смо израчунали узимајући у обзир не само зграду некадашње железничке станице већ и зграде које се налазе бочно. Компјутерска калкулација је оптимална, али ја сам чак и њу мало умањио. Морам да кажем и да смо водили рачуна да не вири глава када се прилази из околних улица у зону споменика, већ да буде у складу са свим грађевинама.

Ваша жеља је била да овај споменик постане нови симбол Београда и да онима који дођу, који га посете, нарочито туристима он помогне да створе праву слику историје Србије. Да ли мислите да сте то постигли?

Ја сам себи дао следећи задатак - желео сам да се споменик заснива на лепоти фресака из српских манастира. Наше земље, Србија и Русија, нису имале много среће да популаризују те уметничке творевине. Да се то налази негде у Италији читав свет би се дивео лепоти. Такође, желео сам да споменик има неки импулс Ивана Мештровића. Да има традиционалне елементе, али да не буде сличан постамент. Да силуэта буде савремена, другачија од свега до сада. Жеља је била да створим спој традиционалног и модерног јер се иза споменика налази савремени комплекс.

Кажете да су вам помогле посете манастирима, али велики изазов био је да створите лик и фигуру Стефана Немање с обзиром на то да његови портрети нису сачувани сем оних из монашког живота. Како сте успели да осмислите лик, како сте га ви замислили?

Нисам имао проблем да замислим лик Стефана Немање, он ми се сам јавио у глави. Међутим, циљ мојих посета манастирима је био да проникнем у дух српске историје. Захвалан сам пријатељу Николају Мухину који је направио подвиг у формирању мозаика храма Светог Саве. Ја сам његов дужник јер ми је проследио материјале које је сакупљао годинама.

Признајем, плашио сам се разочарања, да можда нећу бити импресиониран уметношћу. Али заправо се десило супротно. Био сам одушевљен снагом фресака иако многе нису сачуване у целости. То је једна незамислива лепота и значајан моменат у мом животу.

Први пут сте аутор споменика једне историјске личности стране државе и како смо чули, дуго сте се за то припремали. Какав је утисак на вас оставио Стафан Немања као владар?

Не бих га описивао као владара већ као човека који је одан свом делу. Ја изузетно ценим такве људе. Када размишљам о туђим подвизима, увек замишљам историјски контекст. То је био човек који је знао шта чинити, и своје замисли није остављао

недовршене. То ме је код њега највише задивило и желео сам да прикажем чврстину његових одлука.

Your browser does not support the video tag.

Иако је планирано да присуствујете откривању споменика, из здравствених разлога и недавно прележаног коронавируса, нажалост, остајете у Москви. Која је ваша порука грађанима Србије одавде?

Моје искуство говори да људима треба времена да се навикну на тако велики споменик. Имам молбу и изражавам наду да ће се братски српски народ навићи на споменик. Верујте да он неће кварити изглед вашег прелепог Београда и надам се да ћете га временом заволети.

(РТС)